

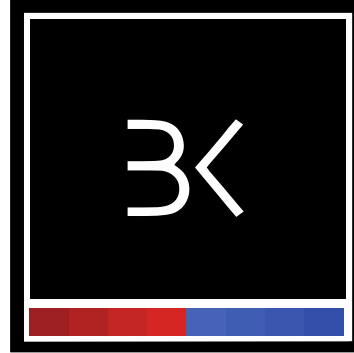
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

26 Şubat / 2021

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

Ve Tahvil Spekülatörleri Geri Döner...

- ❑ Bu hafta global ekonomi tahvil getirilerindeki artışa odaklandı.
- ❑ Bu durum, global ekonomide bir sonuç ve süreci beraberinde getiriyor; öylesine bir süreç ki TL 'daki hareketlenmeleri bile bu bağlamda açıklayabiliyoruz.
- ❑ Öyle ise bu konuyu biraz analiz edelim:
- ❑ 'Bond vigilantes' ki biz bunu tahvil spekülatörü ya da amiyane tabiri ile tahvil vurguncusu olarak çeviriyoruz; terimi ilk kez ekonomist Ed Yardeni tarafından 1980'de tahvil satarak, merkez bankalarını ya da devletleri güçlendirme şekli olarak tanımlandı.*

Ve Tahvil Spekülatörleri Geri Döner...

- ❑ Peki bu tahvil vurguncularının geri dönüşü ne anlama geliyor der isek,
- ❑ Şu bilgiyi paylaşmakta fayda olacak: Tahvil piyasasında bir tahvilin fiyatı ile getirisi yani faizi ters orantılı olarak hareket eder.
- ❑ Gelişmiş ülkelerin merkez bankaları, genişlemeci para politikası enstrümanı olarak , bol miktarda tahvil alım programı gerçekleştirerek, faizleri düşürmek yolu ile piyasaya para sürmüş olurlar.
- ❑ Böylelikle hükümetler piyasayı bol miktarda paraya boğarken, bir taraftan da arz –talep yasasına göre tahvilin fiyatı artarak, getirisi yani faizi düşmüş olur.

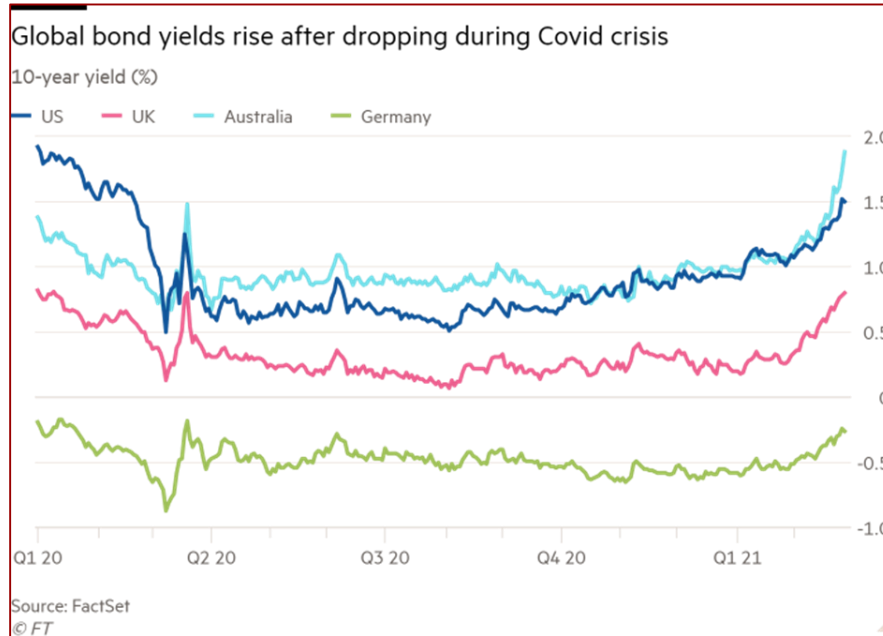

Ve Tahvil Spekülatörleri Geri Döner...

- ❑ Konu buraya kadar çok basit bir matematik ile açıklanmış olabilir.
- ❑ Ancak işin tabii ki çok karmaşık farklı parametleri de var...
- ❑ Bir ülkede tahvil ihraç ederek, enflasyon hedefine ulaşılmadığının göstergesini yıllardır durgun ekonomi ve enflasyon hedefine bir türlü erişemeyen AB ekonomisi ve yine rekor düzeyde tahvil ihraç eden Japonya ile açıklayabiliriz.
- ❑ Dolayısı ile bu arz hareketinin karşısında iyi işleyen bir talep mekanizması olması gerekir.
- ❑ Çağdaş ekonomide bu mekanizmayı en doğru şekilde sağlayan durum ise davranışsal ekonomidir.
- ❑ Klasik ekonomide varsayıldığı üzere insan her zaman rasyonel davranmaz, çoğunlukla sosyal ve psikolojik faktörler davranışında etkilidir..

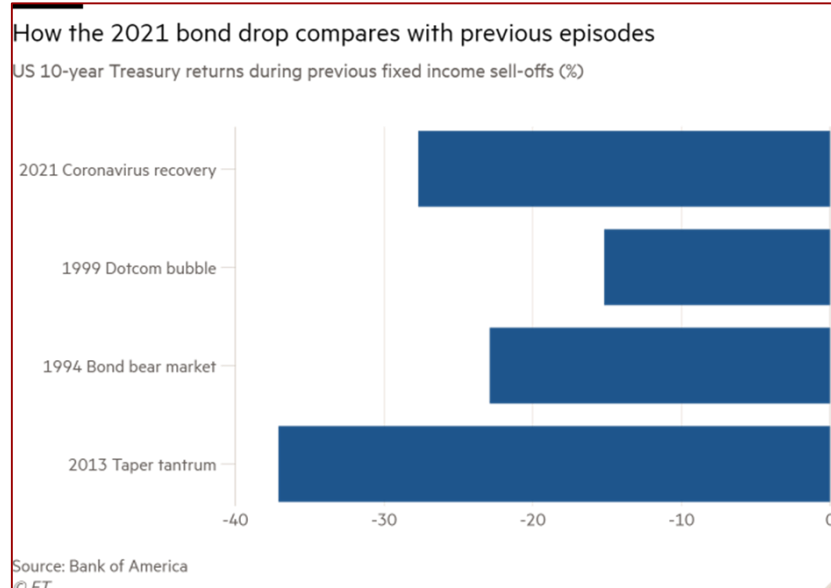
Ve Tahvil Spekülatörleri Geri Döner...

- ❑ 10 yıllık Küresel tahvil getirilerine baktığımızda Covid-19 sürecinin başlangıcında düşüş kaydettiğini, ardından ise yükselerek yatay bir seyre geçtiğini,
- ❑ Fakat bu hafta oluşan, 10 yıllık ABD tahvil faizinin 1,6'lara doğru yükselme eğilimi 2013'deki taper tantrum'a geri dönüş korkusunu da tetikledi..

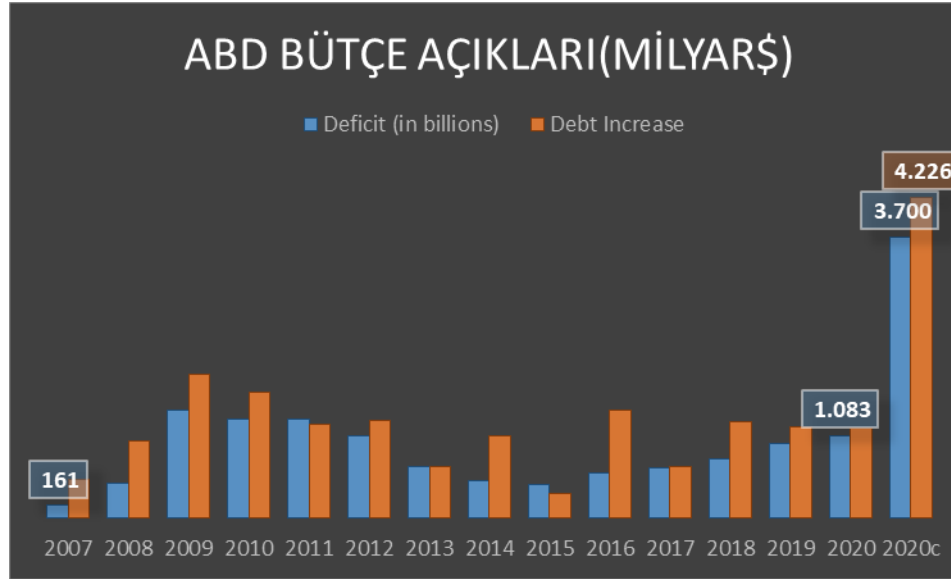
Taper Tantrum???

- ❑ Piyasalarda “Taper Tantrum korkusu” olarak da bilinen düşük faiz döneminden bir gün çıkılması gerekeceğine ilişkin endişeler yatırımcıları riskli hisse gibi varlıklardan devlet tahvillerine yöneltmekteydi. Bank of America’nın fon yöneticileriyle şubatta yaptığı bir ankette 2013 tipi bir “Taper-Tantrum” korkusu en büyük risklerden biri olarak görülmüştü.
- ❑ Tahvil piyasalarındaki bu keskin düşüslere bakacak olursak, 2021 coronovirüs toparlanma süreci taper tantrum’un ardından gelen en büyük hareketi gösteriyor:

ABD'de Enflasyonist Baskı Yerini Bulur mu?

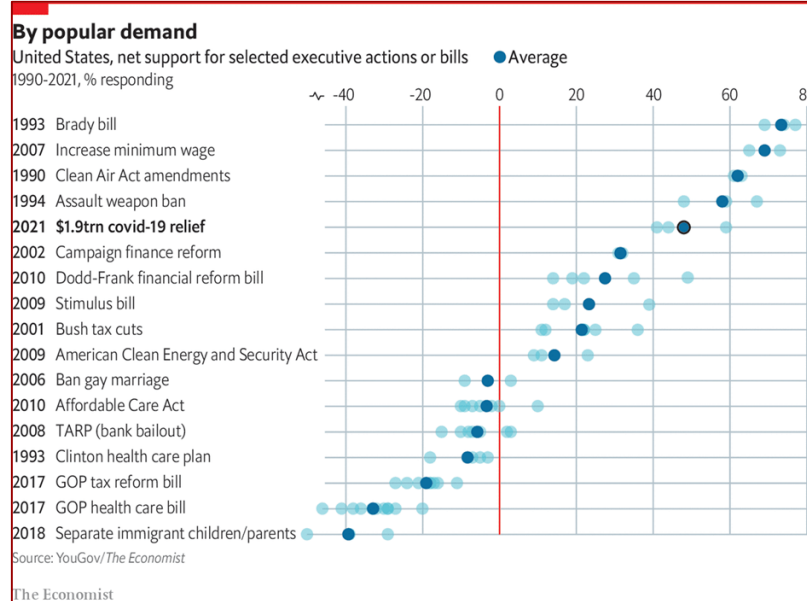
- ❑ ABD'de enflasyonist bir baskı süreci yaşanacağı aslında coronavirüs krizinden önce telaffuz edilen bir durumdu.
- ❑ Zira 2008 krizinden bu yana sürekli genişlemeci para politikaları ile sadece kendi ülkesini değil tüm dünyayı dolara boğan ABD'nin bütçe açıkları giderek artmakta idi.
- ❑ 2008'de 161 milyar\$ olan ABD bütçe açığı, 2020'e gelindiğinde covid öncesi 1.083 milyar\$, covid etkisi ile ise 3,7 Trilyon\$ tutarına ulaşmış durumda!*

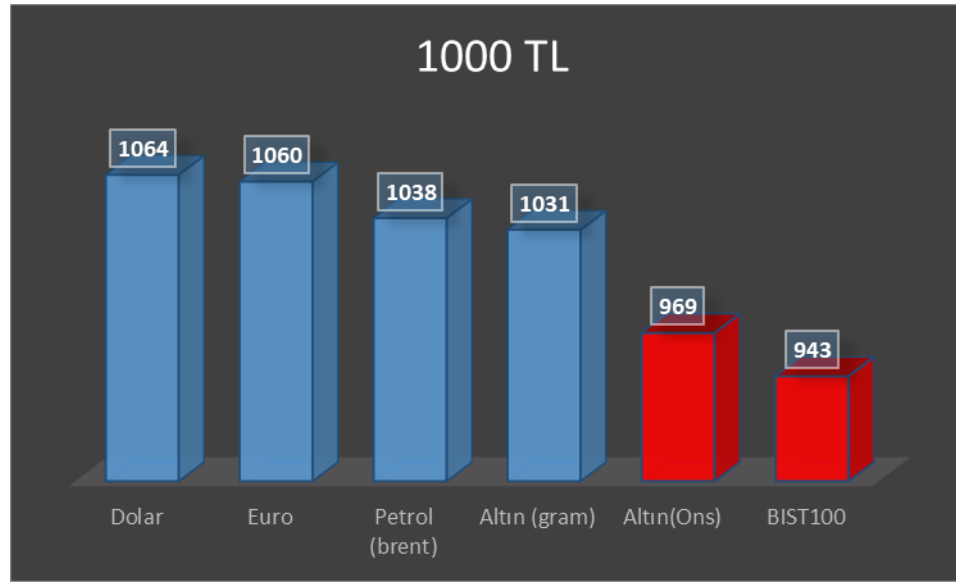
Biden, Teşvik Paketi ve Yine Amerika..

- ❑ Biden'ın 1,9 Trilyon\$'lık canlandırıcı teşvik paketi son otuz yılın en popüler destek paketi olarak anılıyor.
- ❑ Bu paketle kişilere 1400\$'lık çek (422milyar\$ maliyet), işsizlere haftalık 400\$(246milyar\$), okulların açılış fonuna 130 milyar\$ ve aşı dağıtımı için 160 milyar\$'lık bir nakit para dağıtılmış olacak.
- ❑ ABD'nin Biden'lı hükümeti, finansal piyasalardaki spekülasyon hareketleri ve tüm dünyadaki emperyalist politikaları ile yeniden yine Amerika'yı hayata geçireceğe benzer...

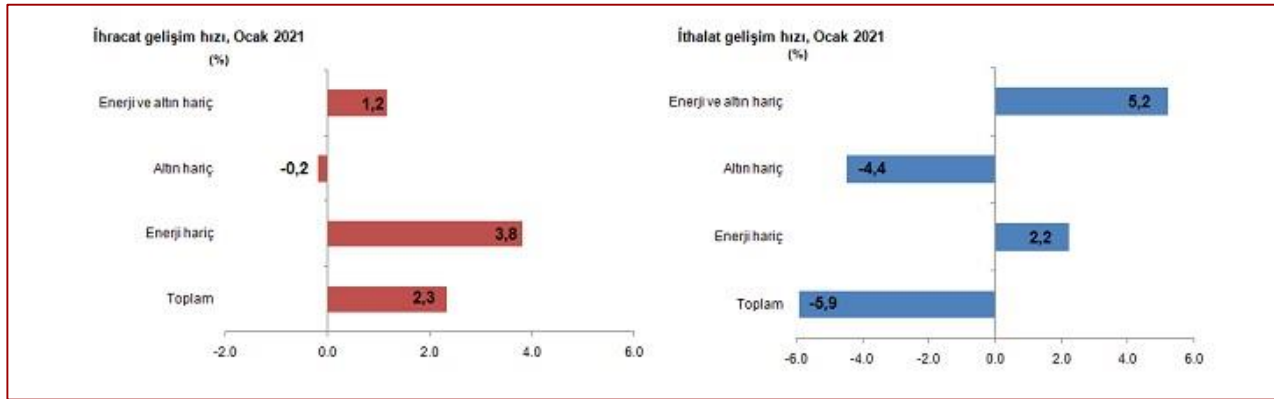
Türk Lirası Ağustostan Bu Yana İlk Kez Aşağı Yönlü

- ❑ Bu hafta yine TL 'da değer kaybı yaşandı. Ancak bu defa tüm gelişmekte olan ülkelerin paraları ABD tahvillerindeki bu son hareketlilikten nasibini almış oldu.
- ❑ TCMB, Türk lirası zorunlu karşılık oranlarının tüm vade dilimlerinde ve yükümlülük türlerinde 200 baz puan artırılmasına,
- ❑ Türk lirası zorunlu karşılıkların döviz cinsinden tesis edilebilmesi imkânı azami oranının yüzde 30'dan yüzde 20'ye düşürülmesine,
- ❑ Türk lirası zorunlu karşılıkların standart altın cinsinden tesis edilebilmesi imkânı azami oranının yüzde 20'den yüzde 15'e düşürülmesine ilişkin karar aldı.
- ❑ Bu karar, bankaların kredi baskısını rahatlatması ve TL'a doğru yönelimi arttırması açısından sıkı para politikası enstrümanı olarak, olumlu karşılandı.

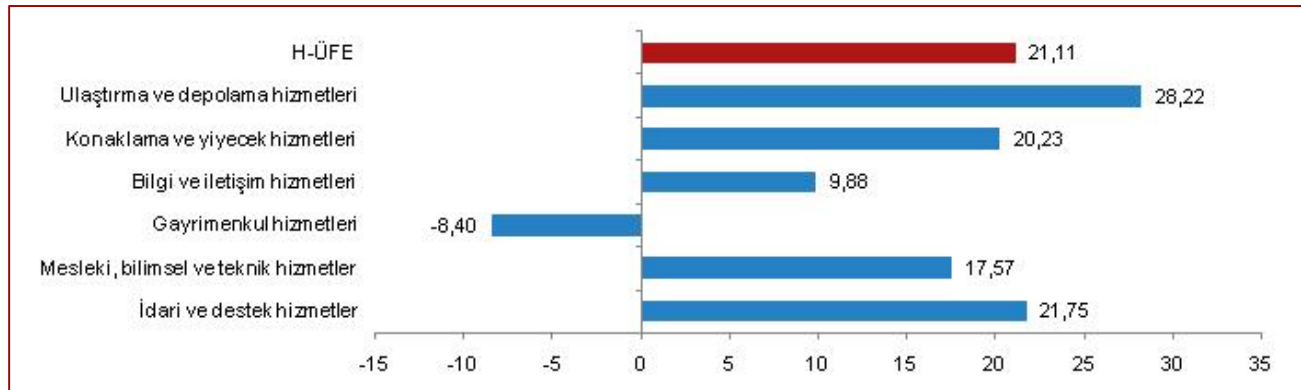
Dış Ticaret İstatistikleri, Ocak 2021

- ❑ Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre;
- ❑ ihracat 2021 yılı Ocak ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %2,3 artarak 15 milyar 45 milyon dolar,
- ❑ ithalat %5,9 azalarak 18 milyar 79 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi, Ocak 2021

- ❑ H-ÜFE (2017=100) 2021 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %2,06, bir önceki yılın Aralık ayına göre %2,06, bir önceki yılın aynı ayına göre %21,11 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,87 artış gösterdi.
- ❑ Bir önceki yılın aynı ayına göre, ulaştırma ve depolama hizmetlerinde %28,22, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde %20,23, bilgi ve iletişim hizmetlerinde %9,88 artış, gayrimenkul hizmetlerinde %8,40 azalış, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde %17,57, idari ve destek hizmetlerinde %21,75 artış gerçekleşti.

Ekonomik Güven Endeksi, Şubat 2021

- Ekonomik güven endeksi Ocak ayında 96,2 iken, Şubat ayında %0,5 oranında azalarak 95,8 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Ocak	Şubat	Ocak	Şubat
Ekonomik güven endeksi	96,2	95,8	1,6	-0,5
Tüketici güven endeksi	83,3	84,5	4,0	1,5
Reel kesim güven endeksi	109,0	108,7	-1,3	-0,3
Hizmet sektörü güven endeksi	101,9	100,4	2,9	-1,4
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	108,5	108,9	-0,1	0,4
İnşaat sektörü güven endeksi	84,2	83,1	-5,2	-1,3

Endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir.

Yapı İzin İstatistikleri, Ocak-Aralık, 2020

- Belediyeler tarafından verilen yapı ruhsatlarının 2020 yılında bir önceki yıla göre bina sayısı %69,4, yüzölçümü %48,7, değeri %71,1, daire sayısı %68,5 arttı.
- Yapı ruhsatı verilen yapıların 2020 yılında toplam yüzölçümü 111,0 milyon m² iken; bunun 63,2 milyon m²'si konut, 26,2 milyon m²'si konut dışı ve 21,6 milyon m²'si ise ortak kullanım alanı olarak gerçekleşti.

